

**Niederlassungsabkommen
zwischen dem Deutschen Reich
und dem Kaiserreich Persien.**

Der Deutsche Reichspräsident
und
Seine Kaiserliche Majestät der Schah von Persien,

von dem Wunsche beseelt, entsprechend dem Freundschaftsvertrag vom heutigen Tage das Niederlassungsrecht der deutschen Staatsangehörigen in Persien und der persischen Staatsangehörigen in Deutschland zu regeln, haben beschlossen, ein Niederlassungsabkommen abzuschließen, und haben zu diesem Zwecke zu ihren Bevollmächtigten ernannt,

Der Deutsche Reichspräsident:

Herrn Friedrich Werner Graf von der Schulenburg,
Deutschen Außerordentlichen Gesandten und Bevollmächtigten Minister in Teheran,

Seine Kaiserliche Majestät der Schah von Persien:

Seine Excellenz Herrn Mirza Mohamed Ali Khan Farzine, Berenten Seines Ministeriums der Auswärtigen Angelegenheiten,

die nach gegenseitiger Mitteilung ihrer in guter und gehöriger Form besondern Vollmachten die nachstehenden Bestimmungen vereinbart haben:

قرارداد اقامت

بين دولتین آلمان و ایران

رئیس مملکت آلمان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

که مایلند حق اقامت اتباع آلمان را در ایران و اتباع ایران را در آلمان بر طبق عهدنامه مودت منعقدۀ امروز تنظیم نمایند تصمیم به عقد قرارداد اقامت نموده برای این مقصود اختیارداران خود را تعیین نمودند:

رئیس مملکت آلمان

مسیو فریدریک ورنر کنت فن در شولنبورگ
وزیر مختار و ایلیچی مخصوص دولت آلمان
در طهران

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علی خان فرزین
کفیل وزارت امور خارجه

مشار الیہما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند:

**Convention d'Etablissement
entre l'Allemagne et l'Empire
de Perse.**

Le Président du Reich Allemand
et
Sa Majesté Impériale le Schah de Perse,

Egalement animés du désir de régler le droit d'établissement des ressortissants allemands en Perse et des ressortissants persans en Allemagne, conformément au Traité d'Amitié en date de ce jour, ont résolu de conclure une Convention d'Etablissement, et ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires,

Le Président du Reich Allemand:

Monsieur *Friedrich Werner Graf von der Schulenburg,*
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire Allemand à Téhéran;

Sa Majesté Impériale le Schah de Perse:

Son Excellence *Mirza Mohamed Ali Khan Farzine,*
Gérant de Son Ministère des Affaires Etrangères;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Artikel 1.

ماده اول

Article 1.

Die Angehörigen des einen vertragsschließenden Staates werden in dem Gebiete des anderen Staates hinsichtlich ihrer Person und ihrer Güter nach den Grundsätzen und der Übung des allgemeinen Völkerrechts aufgenommen und behandelt. Sie genießen dort den ständigen Schutz der Landesgesetze und Behörden für ihre Person und für ihre Güter, Rechte und Interessen. Sie können unter der Bedingung, daß, und solange als sie die auf diesem Gebiet geltenden Gesetze und Verordnungen beobachten, das Gebiet des anderen vertragsschließenden Staates betreten und verlassen, dort reisen, sich dort aufhalten und niederlassen.

In allen diesen Angelegenheiten genießen sie eine Behandlung, die nicht weniger günstig ist als die den Angehörigen des meistbegünstigten Staates gewährte Behandlung.

Die vorstehenden Vorschriften hindern jedoch keinen der vertragsschließenden Staaten, jederzeit Bestimmungen zu treffen, um die Einwanderung in sein Gebiet zu regeln oder zu verbieten, sofern diese Bestimmungen nicht eine Maßnahme unterschiedlicher Behandlung darstellen, die besonders gegen alle Angehörigen des anderen vertragsschließenden Staates gerichtet ist.

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر نسبت بشخص و اموالشان موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی پذیرفته شده و از این حیث با آنها مطابق اصول و معمول مزبور رفتار خواهد شد مشار الیهم از حمایت دائم قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعیشان بهره مند خواهند شد و میتوانند بخاک طرف متعاهد دیگر وارد و از آنجا خارج شده و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند با این شرط و تا وقتی که موافق قوانین و نظامات جاریه در خاک مزبور عمل نمایند. اتباع مذکوره فوق در تمام این مسائل از رفتاریکه مادون رفتار معموله نسبت باتباع دولت کامله الوداد نباشد بهره مند خواهند شد معهدا هیچیک از مراتب فوق مانع از آن نیست که هر یک از طرفین در هر موقع مقراتی برای تنظیم و یا منع مهاجرت در خاک خود وضع نمایند مشروط باینکه آن مقررات در حکم تبعیض نباشد که مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد.

Les ressortissants de chacun des Etats Contractants seront accueillis et traités sur le territoire de l'autre Etat, en ce qui concerne leurs personnes et leurs biens, d'après les principes et la pratique du droit commun international. Ils y jouiront de la plus constante protection des lois et autorités territoriales pour leurs personnes, et pour leurs biens, droits et intérêts. Ils pourront pénétrer sur le territoire de l'autre Etat Contractant et en sortir, y voyager, y séjourner et s'y établir, à condition et aussi longtemps qu'ils se conformeront aux lois et règlements en vigueur sur ledit territoire.

En toutes ces matières ils jouiront d'un traitement qui ne sera pas moins favorable que celui accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Toutefois rien de ce qui précède ne saurait empêcher chacun des deux Etats Contractants de prendre en tout temps des dispositions pour régler ou interdire l'immigration sur son territoire, pourvu qu'elles ne constituent pas une mesure de discrimination particulièrement dirigée contre tous les ressortissants de l'autre Etat Contractant.

Artikel 2.

ماده دوم

Article 2.

Die Bestimmungen dieses Vertrages beeinträchtigen nicht das Recht jedes der vertragsschließenden Staaten, Angehörigen des anderen Staates im einzelnen Falle infolge gerichtlicher Verfügung oder aus Gründen der inneren oder äußeren Sicherheit des Staates oder auch aus Gründen der Armen-, Gesundheits- und Sittenpolizei den Aufenthalt zu versagen.

Die Ausweisung wird unter Bedingungen, die den Anforderungen der Hygiene und Menschlichkeit entsprechen, durchgeführt werden.

مقررات این قرارداد بحق هیچیک از طرفین متعاهدین لطمه وارد نمی آورد که توقف اتباع طرف متعاهد دیگر را در موارد مخصوصه خواه در اثر تصمیم قضائی یا از لحاظ امنیت داخلی و یا خارجی مملکت و یا بملاحظات معاونت عمومی و یا صحتی و یا اخلاقی ممنوع بدارد. اخراج بترتیبی صورت خواهد گرفت که موافق مقتضیات حفظ الصحة و انسانیت باشد

Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte au droit de chacun des Etats Contractants d'interdire aux ressortissants de l'autre Etat le séjour dans des cas spéciaux, soit à la suite d'une décision judiciaire, soit pour des raisons de sûreté intérieure ou extérieure de l'Etat ou bien pour des raisons d'assistance publique, d'hygiène et de mœurs.

L'expulsion sera exécutée dans des conditions répondant aux exigences de l'hygiène et de l'humanité.

Artikel 3.

ماده سوم

Article 3.

Die Angehörigen jedes vertragsschließenden Staates haben im Gebiet des anderen Staates, sofern sie die Landesgesetze und Verordnungen beobachten, das Recht, in gleicher Weise wie die Inländer jede Art von Gewerbe und Handel zu betreiben

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین حق دارند در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط مراعات قوانین و نظامات مملکتی مثل اتباع داخله بهر قسم صنعت و تجارت پرداخته و بهر

Les ressortissants de chacun des Etats Contractants sur le territoire de l'Autre, à condition d'observer les lois et règlements du pays, ont, de la même façon que les nationaux, le droit de se consacrer à toute espèce d'in-

und jedes Handwerk und jeden Beruf auszuüben, soweit es sich nicht um ein Staatsmonopol oder um die Ausbeutung eines vom Staate verliehenen Monopols handelt.

Diese Vorschrift findet auch insoweit keine Anwendung, als die Eigenschaft als Inländer nach den genannten Gesetzen und Verordnungen eine unerlässliche Bedingung für die Ausübung eines Berufs bildet.

Artikel 4.

Aktiengesellschaften und Handelsgesellschaften jeder Art einschließlich der Industrie-, Finanz-, Versicherungs-, Verkehrs- und Transportgesellschaften, die im Gebiet des einen vertragschließenden Staates ihren Sitz haben und gemäß den Gesetzen des Landes ihres Sitzes errichtet und anerkannt sind, werden auch in dem Gebiet des anderen Staates in ihrer Rechts-, Geschäfts- und Prozeßfähigkeit anerkannt.

Ihre Zulassung zur Ausübung einer geschäftlichen Tätigkeit im Gebiet des anderen Staates bestimmt sich nach den dort geltenden Gesetzen und Vorschriften.

Hinsichtlich der Voraussetzungen ihrer Zulassung, der Ausübung ihrer Tätigkeit und in jeder anderen Beziehung können die genannten Gesellschaften unter der Bedingung, daß sie die Gesetze und Vorschriften des Niederlassungsstaates beobachten, sich dort jeder Handels- und Gewerbetätigkeit widmen, der sich gemäß Artikel 3 die Angehörigen des Landes, wo sie errichtet worden sind, widmen können. Die genannten Gesellschaften müssen in jeder Beziehung wie die gleichartigen Unternehmungen der meistbegünstigten Nation behandelt werden.

Artikel 5.

Die Angehörigen und die in Artikel 4 aufgeführten Gesellschaften des einen vertragschließenden Staates genießen im Gebiet des anderen Staates sowohl für ihre Person wie für ihre Güter, Rechte und Interessen in bezug auf Steuern, Gebühren und Abgaben jeder Art sowie alle anderen Lasten fiskalischen Charakters in jeder

صفت و حرفه اشتغال ورزند اما تا حدیکه مربوط بانحصارات دولتی یا انحصارات اعطائی از طرف دولت نباشد و نیز حق مذکور فوق شامل مواردی نخواهد بود که مطابق قوانین و نظامات مملکتی تبعه داخله بودن شرط حتمی اشتغال به شغلی باشد

ماده چهارم

شرکتهای انونیم و هر قسم شرکتهای تجارتی منجمله شرکتهای صنعتی و مالی و بیمه و ارتباطات و حمل و نقل که مقر شرکتی آنها در خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و مطابق قوانین مملکتی که مقر شرکت در آن واقع است تاسیس و شناخته شده باشد هویت حقوقی و اهلیت و حق ترافع قضائی برای آنها در خاک طرف متعاهد دیگر شناخته میشود و مبادرت آنها به عملیات تجارتی در مملکت متوقف فیها مطابق قوانین و مقرراتی خواهد بود که در مملکت مزبوره مجری است.

راجع بشرایط پذیرفته شدن شرکت های مزبوره در مملکت متعاهد دیگر و اجرای عملیات آنها و همچنین راجع بکلیه مسائل دیگر شرکت های مزبوره می توانند بشرط متابعت از قوانین و مقررات مملکت متوقف فیها بکلیه عملیات تجارتی و صنعتی پردازند که مطابق ماده ۳ این قرارداد برای اتباع مملکتی که شرکتهای مذکوره در آنجا تاسیس شده اند مجازات با شرکتهای مزبوره از هر حیث باید همان رفتاری بشود که با مؤسسات متشابه دول کامله الوداد بعمل می آید.

ماده پنجم

اتباع هر یک از دولتین و شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین که در ماده ۴ با آنها اشاره شده در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بهر قسم مالیات و عوارض و همچنین کلیه تحمیلات دیگری که جنبه مالی داشته

dustrie et de commerce ainsi que d'exercer tout métier et profession, pour autant qu'il ne s'agit ni d'un monopole d'Etat ni de l'exploitation d'un monopole accordé par l'Etat.

Cette disposition ne sera pas non plus applicable en tant que, d'après lesdites lois et règlements, la qualité de national forme une condition indispensable pour l'exercice d'une profession.

Article 4.

Les sociétés anonymes et les sociétés de commerce de toute espèce, y compris les sociétés industrielles, financières, d'assurance, de communication et de transport, qui ont leur siège social sur le territoire de l'un des Etats Contractants et seront constituées et reconnues conformément aux lois du pays de leur siège social, verront reconnus sur le territoire de l'Autre leur existence juridique, leur capacité et leur droit d'ester en justice.

Leur admission à exercer une activité commerciale sur le territoire de l'autre Etat se règle par les lois et les prescriptions qui y sont en vigueur.

En ce qui concerne les conditions de leur admission et l'exercice de leur activité, ainsi que sous tout autre rapport, lesdites sociétés pourront, à condition de se conformer aux lois et prescriptions du territoire de l'Etat de résidence, s'y livrer à toute activité commerciale et industrielle à laquelle, conformément à l'article 3, peuvent se livrer les ressortissants du pays où elles ont été constituées. Les sociétés en question devront, sous tous les rapports, être traitées comme les entreprises similaires de la nation la plus favorisée.

Article 5.

Les ressortissants, et les sociétés désignées à l'article 4, de l'un des Etats Contractants jouiront, à tous égards, sur le territoire de l'autre Etat, aussi bien pour leurs personnes que pour leurs biens, droits et intérêts, en ce qui concerne les impôts et taxes de toutes sortes, ainsi que toutes autres

Beziehung bei den Finanzbehörden und Finanzgerichten die gleiche Behandlung und den gleichen Schutz wie die Inländer.

Artikel 6.

Die Angehörigen jedes der vertragschließenden Staaten haben im Gebiet des anderen Staates, wenn sie die dort geltenden Gesetze und Verordnungen beobachten, das Recht, dort jede Art von Rechten und von beweglichem Vermögen zu erwerben, zu besitzen und zu veräußern. Sie werden in dieser Hinsicht wie die Angehörigen der meistbegünstigten Nation behandelt.

Hinsichtlich der Grundstücke und der Rechte an Grundstücken werden die Angehörigen jedes der vertragschließenden Staaten im Gebiet des anderen Staates in jedem Falle wie die Angehörigen der meistbegünstigten Nation behandelt. Bis zum Abschluß eines besonderen Abkommens besteht Einverständnis, daß die deutschen Staatsangehörigen in Persien nur berechtigt sind, Grundstücke, die sie als Wohnung und zur Ausübung ihres Berufes oder Gewerbes benötigen, zu erwerben, innezuhaben oder zu besitzen.

Artikel 7.

Die Wohnungen und alle Grundstücke, die von Angehörigen eines vertragschließenden Staates im Gebiet des anderen Staates in Übereinstimmung mit den Vorschriften dieses Abkommens erworben, besessen und gemietet werden, können Hausfuchungen oder Durchfuchungen nur unter den gleichen Bedingungen und Förmlichkeiten unterworfen werden, die durch die für Inländer geltenden Gesetze vorgeschrieben sind.

Ebenso dürfen Geschäftsbücher, Abrechnungen oder Urkunden irgendwelcher Art, die sich in den Wohnungen oder Geschäftsräumen der Angehörigen des einen vertragschließenden Staates im Gebiet des anderen Staates befinden, nur unter den Bedingungen und Förmlichkeiten einer Prüfung oder Beschlagnahme unterzogen werden, die durch die geltenden Gesetze für die Inländer vorgeschrieben sind.

باشد نسبت بشخص و اموال و حقوق و منافعتان در پیشگاه مامورین و محاکم مالیه از همان رفتار و حمایتی که نسبت باتباع داخله بعمل می آید بهره مند خواهند شد.

ماده ششم

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین حق دارند با متابعت از قوانین و نظامات جاریه در خاک طرف متعاهد دیگر هر قسم حقوق و اموال منقوله تحصیل و تصرف و نقل و انتقال نموده و یا بمرض فروش برسانند و از این حیث با آنها رفتار اتباع دولت کماله الوداد میشود.

راجع به حقوق و اموال غیر منقوله با اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر در هر حال معامله اتباع دولت کماله الوداد میشود و تا انعقاد قرارداد مخصوصی موافقت حاصل است که اتباع آلمان در خاک ایران مجاز نیستند اموال غیر منقوله غیر از آنچه برای سکونت و شغل و یا صنعت آنها لازم است تحصیل یا تصرف و یا تملیک نمایند.

ماده هفتم

در منازل و کلیه اموال غیر منقوله دیگر که اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق مقررات این قرارداد تحصیل یا تملیک و یا اجاره نمایند نمی توان داخل شده و یا به تفتیشات مبادرت نمود مگر بهمان ترتیبات و مراسمی که در قوانین جاریه برای اتباع داخله مقرر است و همچنین دفاتر تجارتنی یا صورت حساب و یا هر قبیل اسنادی را که در منازل یا در ادارات اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر باشد نمی توان مورد تفتیش یا توقیف قرارداد مگر در تحت شرایط و مراسمی که بموجب قوانین جاریه برای اتباع داخله مقرر است.

charges de caractère fiscal, auprès des autorités et des tribunaux de finance, du même traitement et de la même protection que les nationaux.

Article 6.

Les ressortissants de chacun des Etats Contractants auront, en se conformant aux lois et règlements en vigueur sur le territoire de l'Autre, le droit d'y acquérir, d'y posséder et d'y aliéner toute espèce de droits et biens meubles. Ils seront, à cet égard, traités comme les ressortissants de la nation la plus favorisée.

En ce qui concerne les biens et droits de nature immobilière, les ressortissants de chacun des Etats Contractants, sur le territoire de l'Autre, seront, en tout cas, traités comme les ressortissants de la nation la plus favorisée. Jusqu'à la conclusion d'une convention spéciale, il est entendu que les ressortissants allemands, sur le territoire de la Perse, ne sont autorisés à acquérir, occuper ou posséder que les immeubles nécessaires à leur habitation et à l'exercice de leur profession ou industrie.

Article 7.

Les habitations et tous les autres immeubles que les ressortissants d'un des Etats Contractants auront acquis, posséderont ou auront loués en conformité des dispositions de la présente Convention sur le territoire de l'autre Etat, ne pourront être soumis à des descentes ou perquisitions domiciliaires que sous les mêmes conditions et avec les mêmes formalités qui sont prescrites par les lois en vigueur pour les nationaux.

De même, les livres de commerce, arrêtés de compte ou documents de n'importe quelle espèce qui se trouveraient dans les habitations ou les bureaux des ressortissants de l'un des Etats Contractants sur le territoire de l'autre Etat, ne pourront être soumis à un examen ou à une saisie que sous les conditions et avec les formalités que les lois en vigueur prescrivent pour les nationaux.

Artikel 8.

Die Angehörigen jedes vertragsschließenden Staates genießen im Gebiet des anderen Staates in allem, was den gerichtlichen und behördlichen Schutz ihrer Person und ihrer Güter angeht, die gleiche Behandlung wie die Inländer.

Sie haben insbesondere freien und völlig unbehinderten Zutritt zu den Gerichten und können vor Gericht unter den gleichen Bedingungen wie die Inländer auftreten. Jedoch werden bis zum Abschluß eines besonderen Abkommens die Voraussetzungen für das Armenrecht und die Sicherheitsleistung für Prozeßkosten durch die örtliche Gesetzgebung geregelt.

In bezug auf das Personen-, Familien- und Erbrecht bleiben die Angehörigen jedes der vertragsschließenden Staaten im Gebiet des anderen Staates jedoch den Vorschriften ihrer heimischen Gesetze unterworfen. Die Anwendung dieser Gesetze kann von dem anderen vertragsschließenden Staat nur ausnahmsweise und nur insoweit ausgeschlossen werden, als ein solcher Ausschluß allgemein gegenüber jedem anderen fremden Staat erfolgt.

Artikel 9.

Die Angehörigen jedes vertragsschließenden Staates sind in Friedens- und Kriegszeit im Gebiet des anderen Staates außer im Falle der Abwehr einer Naturkatastrophe von jeder staatlichen Arbeitspflicht befreit. Sie sind von jedem militärischen Zwangsdienst, sei es in der Armee, Marine und Luftwehr, sei es in der Nationalgarde oder Miliz, und ebenso von jeder an Stelle des persönlichen Dienstes auferlegten Abgabe befreit. Die Angehörigen jedes vertragsschließenden Staates sind auf dem Gebiet des anderen Staates von allen Zwangsanleihen befreit. Sie können militärischen Kontributionen oder militärischen und nichtmilitärischen Requisitionen gleichviel welcher Art oder Enteignungen zum öffentlichen Nutzen nur unter den gleichen Bedingungen und im gleichen Maße wie die Angehörigen der meistbegünstigten Nation unterworfen werden.

ماده هشتم

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بحمايت خود و اموالشان در پیشگاه محاکم و مصادر امور از همان رفتاریکه نسبت باتباع داخله میشود بهره مند خواهند شد.

مشار الیهم مخصوصا بدون هیچگونه مانعی بمحاکم دسترس داشته و میتوانند تحت همان شرایطی که برای اتباع داخله مقررات تراض نمایند معهدا تا انعقاد قرارداد مخصوصی ترتیبات راجحه برفاق قضائی نسبت باشخاص بی بضاعت ووجه الضمانه مخصوص خارجیا بموجب قوانین محلیه حل و تسویه میگردد و در مسائل راجحه به حقوق شخصی و خانوادگی و وراثت و ترکه اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مطیع مقررات قوانین مملکت متبوعه خود میباشند و دولت متعاهد دیگر نمی تواند از اعمال قوانین مزبوره منحرف بشود جز بطریق استثناء و تا حدیکه یک چنین رویه علی العموم نسبت به کلیه ممالک خارجه دیگر اعمال شود.

ماده نهم

اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در موقع صلح و جنگ در خاک طرف متعاهد دیگر از هرگونه الزام کار کردن برای دولت معاف میباشند مگر برای دفاع از بلایای طبیعی. مشار الیهم از هر نوع خدمت نظامی اجباری چه در قشون بری و قوای بحری و هواپیمایی و چه در گارد ملی و یا چریک و همچنین از کلیه مالیاتهایی که بجای خدمت شخصی وضع شده باشد معافیت دارند و اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از کلیه قرضه های اجباری معاف میباشند و نمی توان مالیاتهای نظامی یا هر قسم مصادرتی اعم از نظامی یا غیر نظامی و یا انتزاع مالکیت برای مصالح عمومی جز بهمان شرایط و بهمان

Article 8.

Les ressortissants de chacun des Etats Contractants jouiront, sur le territoire de l'autre Etat, en tout ce qui concerne la protection de leurs personnes et de leurs biens par les tribunaux et les autorités, du même traitement que les nationaux.

Ils auront notamment libre accès, sans entrave aucune, aux tribunaux et pourront ester en justice dans les mêmes conditions que les nationaux. Toutefois, jusqu'à la conclusion d'un accord spécial, les conditions concernant l'assistance aux pauvres et le *judicatum solvi* seront réglées par la législation territoriale.

Toutefois dans les matières relatives au droit des personnes, de famille, de succession et d'héritage, les ressortissants de chacun des Etats Contractants sur le territoire de l'autre Etat resteront soumis aux prescriptions de leurs lois nationales. Il ne pourra être dérogé à l'application de ces lois par l'autre Etat Contractant qu'à titre exceptionnel et pour autant qu'une telle dérogation y est généralement pratiquée à l'égard de tout autre Etat étranger.

Article 9.

Les ressortissants de chaque Etat Contractant seront, en temps de paix et de guerre, sur le territoire de l'autre Etat, exempts de toute obligation de travail pour l'Etat, sauf dans le cas d'une défense contre une calamité naturelle. Ils seront exempts de tout service militaire obligatoire, soit dans l'armée de terre, navale et aérienne, soit dans la garde nationale ou la milice, de même que de toute taxe imposée au lieu et place du service personnel. Les ressortissants de chacun des Etats Contractants sur le territoire de l'Autre seront exempts de tous emprunts forcés. Ils ne pourront être assujettis à des contributions militaires ou à toute espèce de réquisitions, tant militaires que civiles, ou à des expropriations pour cause d'utilité publique, autrement que sous les mêmes conditions et sur le même pied que

Bei den in Abs. 1 dieses Artikels behandelten Requisitionen sowie bei Enteignungen zum öffentlichen Nutzen erhalten die Angehörigen des einen vertragschließenden Staates im Gebiet des anderen Staates für die angeforderten oder enteigneten Vermögenswerte eine angemessene Entschädigung, wobei die gesetzlichen Vorschriften des letzteren über die Modalitäten solcher Entschädigungen Beachtung finden.

Die Bestimmungen dieses Artikels finden auch auf die in Artikel 4 erwähnten Gesellschaften Anwendung.

Artikel 10.

Dieses Abkommen ist in doppelter Urschrift in deutscher, persischer und französischer Sprache abgefaßt. Bei Meinungsverschiedenheiten über die Auslegung des Abkommens ist der französische Wortlaut maßgebend.

Das Abkommen soll ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen sobald als möglich ausgetauscht werden.

Das Abkommen tritt einen Monat nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft und bleibt fünf Jahre in Geltung. Wird es nicht sechs Monate vor Ablauf dieser Frist gekündigt, so gilt es als stillschweigend für unbestimmte Zeit verlängert. Es kann dann jederzeit unter Einhaltung einer Frist von sechs Monaten gekündigt werden.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen gehörig beglaubigten Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und ihm ihre Siegel beigelegt.

Téhéran, den 17. Februar 1929.

(gez.) Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

(gez.) M. Farzine.

ترتیبی که نسبت باتباع دولت کاملاً الوداد معمول میگردد بآنها تحمیل نمود.

برای جبر آن مصادراتی که در قسمت اول این ماده مذکور است و همچنین در مورد انتزاع مالکیت برای مصالح عمومی باتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از بابت قیمت اموال منتزعه و یا مصادره شده غرامت مُنصفانه مطابق مقررات قوانین مملکت متوقف فیها که بموجب آن ترتیب این قبیل غرامات معین میگردد داده خواهد شد. مقررات این ماده شامل شرکتیهای مذکوره در ماده ۴ نیز خواهد بود.

ماده دهم

این قرارداد به دو نسخه اصلی بالمانی و فارسی و فرانسه نوشته شده و در صورت بروز اختلاف در تفسیر این قرارداد متن فرانسه معتبر خواهد بود.

پس از تصویب این قرارداد مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد.

این قرارداد یک ماه بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود و مدت پنجسال هم مجری خواهد بود و چنانچه شش ماه قبل از انقضای مدت مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت غیر معینی تمدید خواهد یافت در آن صورت هر موقع به فسخ آن میتوان مبادرت نمود بشرط اینکه شش ماه قبل از وقت بطرف متعاهد دیگر اخطار شود.

بناءً علیهذا نمایندگان طرفین متعاهدین که دادای اختیارات لازمه بودند این قرارداد را امضا و بمهر خود مهور نمودند.

طهران — بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷

مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

محمد علی فرزین

les ressortissants de la nation la plus favorisée.

En compensation des réquisitions traitées au paragraphe 1 du présent article, ainsi que dans le cas d'expropriation pour cause d'utilité publique, les ressortissants de l'un des Etats Contractants qui résident sur le territoire de l'autre Etat, recevront, pour la valeur du bien réquisitionné ou exproprié, une indemnité équitable, conformément aux dispositions prévues par les lois de ce dernier réglant les modalités de pareilles indemnisations.

Les dispositions du présent article seront applicables aussi aux sociétés mentionnées à l'article 4.

Article 10.

La présente Convention est rédigée en double original en allemand, persan et français. En cas de divergence sur l'interprétation de la Convention, le texte français fait foi.

La Convention sera ratifiée et l'échange des ratifications aura lieu le plus tôt que faire se pourra.

La Convention entrera en vigueur un mois après l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant cinq ans. Si elle n'est pas dénoncée six mois avant l'expiration de cette période, elle sera considéré comme prolongée tacitement et pour une durée indéterminée. Elle pourra dès lors être dénoncée à tout moment, à condition d'un préavis de six mois.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Téhéran,

le 17 Février 1929.

(signé) Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

(signé) M. Farzine.

Schlußprotokoll.

Bei der Unterzeichnung des heute zwischen dem Deutschen Reich und dem Kaiserreich Persien abgeschlossenen Niederlassungsabkommens haben die unterzeichneten Bevollmächtigten folgende Erklärung abgegeben, die einen wesentlichen Teil des Abkommens selbst bildet:

I.

Zu Artikel 1.

Es herrscht Einverständnis darüber, daß Artikel 1 die passrechtlichen Vorschriften sowie die allgemeinen Vorschriften unberührt läßt, die von den vertragschließenden Staaten über die Voraussetzungen erlassen sind oder künftig erlassen werden, unter denen die ausländischen Arbeiter zur Berufsausübung auf ihrem Gebiet zugelassen werden können.

Zu Artikel 4.

Es herrscht Einverständnis darüber, daß weder die Bestimmungen des Artikel 4 noch irgendeine andere Bestimmung des Niederlassungsabkommens die Befugnis geben können, die besonderen Vorrechte zu beanspruchen, die Persien gewissen fremden Gesellschaften gewährt, für die die Bedingungen ihrer Tätigkeit durch besondere Konzessionen geregelt sind.

Zu Artikel 8 Abs. 3.

Die vertragschließenden Staaten sind sich darüber einig, daß das Personen-, Familien- und Erbrecht, das heißt das Personalstatut, die folgenden Angelegenheiten umfaßt: Ehe, eheliches Güterrecht, Scheidung, Aufhebung der ehelichen Gemeinschaft, Mitgift, Vaterschaft, Abstammung, Annahme an Kindes Statt, Geschäftsfähigkeit, Volljährigkeit, Vormundschaft und Pflegschaft, Entmündigung, testamentarische und gesetzliche Erbfolge, Nachlassabwicklungen und Erbauseinandersetzungen, ferner alle anderen Angelegenheiten des Familienrechts unter Einfluß aller den Personenstand betreffenden Fragen.

پرتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت که امروز بین دولین آلمان و ایران منعقد گردیده اختیار داران امضاکننده ذیل این اظهار را که جزو لاینجزای این قرارداد میباشد نمودند:

I

راجع بماده ۱

ماده اول قرارداد اقامت به قواعد مربوطه به تذکره و به مقررات عمومی که هر یک از طرفین متعاهدین راجع بشرايط پذیرفتن کارگران خارجه در خاک خود و اشتغال آنها بمشاغل وضع نموده و یا خواهند نمود لطمه وارد نمیآورد

راجع بماده ۴

موافقت حاصل است که باستناد مقررات ماده ۴ و هیچیک از مقررات دیگر قرارداد اقامت نمی توان از مزایای مخصوص اعطائی ایران بشرکت های خارجی که عملیات آنها بموجب امتیازنامه های مخصوصی تعیین شده استفاده نمود

راجع بماده ۸ قسمت سوم

دولین متعاهدین موافقت دارند که حقوق شخصی و خانوادگی و وراثت و ترکه یا عبارة اخرى حقوق مربوطه باحوال شخصیه مشتمل بر مسائل ذیل است:

ازدواج — ترتیب اموال بین زوجین — طلاق — افتراق — جهیز — ابوت — نسب — قبولی فرزندی — اهلیت حقوقی — بلوغ — ولایت و قیمومت — حَجْر — حق وراثت — بموجب وصیت نامه یا بدون وصیت نامه — تصفیه و تقسیم ما ترک و یا اموال و بطور عموم کلیه مسائل مربوطه بحقوق خانوادگی و کلیه امور مربوطه باحوال شخصیه .

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention d'Établissement conclue aujourd'hui entre le Reich Allemand et l'Empire de Perse, les Plénipotentiaires soussignés ont fait la déclaration suivante qui constituera partie intégrante de la Convention même:

I.

Ad art. 1.

Il est entendu que l'article 1 ne touche ni aux règles relatives aux passeports ni aux dispositions d'ordre général qui ont été ou seront édictées par l'un ou l'autre des Etats Contractants quant aux conditions selon lesquelles les ouvriers étrangers pourront être admis à exercer un métier sur leurs territoires respectifs.

Ad art. 4.

Il est entendu que les dispositions de l'article 4 ni aucune autre de la Convention d'Établissement ne peuvent autoriser à réclamer les privilèges spéciaux accordés en Perse à des sociétés étrangères dont les conditions d'activité sont réglées par des concessions spéciales.

Ad art. 8, alinéa 3.

Les Etats Contractants sont d'accord que le droit des personnes, de famille, de succession et d'héritage, c'est à dire le statut personnel, comprend les matières suivantes: le mariage, le régime des biens entre époux, le divorce, la séparation de corps, la dot, la paternité, la filiation, l'adoption, la capacité juridique, la majorité, la tutelle et la curatelle, l'interdiction, le droit de succession testamentaire ou *ab intestat*, les liquidations et les partages de successions ou de patrimoines, et en général toutes les questions relatives au droit de famille, y compris toutes les questions concernant l'état des personnes.

II.

Die Regierungen der beiden vertragsschließenden Staaten verpflichten sich, keinen Angehörigen des anderen Staates ohne vorherige Zustimmung seiner Regierung einzubürgern.

Tehéran, den 17. Februar 1929.

(gez.) Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

(gez.) M. Farzine.

II

دولتین متعاهدتین تعهد مینمایند که اتباع
طرف متعاهد دیگر را بدون اینکه قبلاً دولت
متبوعه آنها موافقت کرده باشد بتابعیت خود
نپذیرند.

در طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷
مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

محمد علی فرزین

II.

Les Gouvernements respectifs de chacun des Etats Contractants s'engagent à ne naturaliser aucun ressortissant de l'autre Etat sans l'assentiment préalable de son Gouvernement.

Téhéran, le 17 Février 1929.

(signé) Friedrich Werner
Graf von der Schulenburg.

(signé) M. Farzine.